

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VI. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Antonio Pra o S.R.E. Cardinalis S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.
Antonio Pra o S.R. E. Cardinali S.P. D.

Mea tuarum maximarum occupationum cogitatio facit
ut minus sepe ad te literas dem, quam cuperem. Sed vno
minis tui honor agitur, non puto me alienum ab officio factu-
rum, si quae tua dignitati conuenire arbitris, liberè ad te scri-
bam. Sumus in maximo miserore omnes, quibus regius regendi
ordo, & iustitia cordi est, ex Cossinerij Aquisensis prefidis viri ca-
rissimi, & sanctissimi morte. Qui his regionibus & populis abs te
prepositus, tanquam è cælo nobis misitus, nouæ integratæ &
iustitiae lumen quoddam omnibus ostendebat: fuamus prop
inauditam virtutem cum tua maxima laude, & istius regis admirabile
gloria, labore & vigilis suis, omnium hominum temporis
& commodo expostam habebat. Qui alieno fanè tempore no-
bis erexit est: suo ipse profecto non mediocri bono, sed cum
nostræ graui incommodo. Quanquam ego eum de facie non
noueram. Verum ita se gerebat in eo munere, quod illi abs te
commissum fuerat, ita æquitatem, veritatem, imbecillitatem,
aduersus iniuriam, mendacium, violentiamque protege-
bat, ac tuebatur, ut quotidianis illius laudibus, & commemo-
rationes clarissimorum operum calenter aures mee. In quo
egregia quedam iuncta erat commendationis nominis tui, cum in-
credibili cunctorum erga te benevolentia. Sic enim omnes ju-
dicabant, ad tuas ceteras virtutes, que vno omni ore celebran-
tur, prudentiam, grauitatem, integratatem, doctrinam, que ita in
te cluent, ut solus propè omniū hominum tantis curis & nego-
tiis, que gubernas, habere par, hanc quoq. accedere laudem di-
gnam sapientia tua, ut non solum per te, sed per alios etiam, vel
les populum & gentium salutis ac tranquillitatis esse confutum.
Cum enim certemus omnes, quam tu curam suscepiles, ut op-
timus nobis rector prefigeretur: & tuam prouidentiam de nobis
agnoscetebamus, & in te amore incredibili accessi feremur. Ac
nostra quidem erga amplitudinem tuam voluntas eadem futura
est, eademque de tuis virtutibus opinio. Sed tu in quo spes nostre
sitæ sunt, cuius fiducia cuncti in tanto dolore aliquantum acquire-
scimus: per Deum ipsum immortalē, qui hec facta & opera im-
primis inuerter, que te merito voluit tanta porestate esse prædi-
tum, ut istam tuam mentem tot sapientia thesauris referant, ad
publici boni curam tota conferres: ne defere nos, eandemq. a-
hibe autoritatem & diligentiam, quam adhibuisti ante aucti limi-
tis nobis presc iustus, ac graui, tuæque imitator discipline de-

integro preponatur. Quod cum feceris, non magno tuo labore
maximam es consecuturus apud Deum gratiam, apud homines
dulorem. Nos quidem qui tui toti sumus, & tuo nomini, fama,
honore praecepit dedit: quantum erit in nobis, non fine-
mis hunc ut tanti ac tam insignis beneficij predicationem, ne-
que nos silentio tegi, necne apud posteros mutam esse. Vale.
Carpentarii, Pridie Nonas Iulij, M.D.XXXI.

VII

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Antonio Prato, S.R.E. Cardinali S.P.D.

Quæcūa fuerit humanitas in excipiendo Paulo meo, cūm is
taliorum ad te meis verbis venisset: quanta declaratio eius
benivolens, quam ergo me suscepserat habes, ea referente
nametque cognoui. Pro qua, quid ego tibi dicam? Habere
me gratium tibi: habeo equidem. Sed quid istud est, tantis iam
a te beneficis accepisti? An me relaturum eam aliquando? Quis
autem hoc loquitur aut quis non intelligat, sicut ad solis lumen
lychi igniculum, sic ad virtutem, ad amplitudinem, ad auto-
ritatem tuam, meas omnes fortunas nullius esse momenti? Sed
ne ego placet ingratis sim, si non agnoscam, & cui, & quantum
debet, audiobeo nimirum agere tibi gratias, atque eas quidem
quæ possum maximas: te vehementer deprecans, ut tua illa
prosperitas arce eximia erga me humanitas, qua me tibi in per-
petuum obstrinxisti, hoc etiam addat ad reliqua plurima bene-
ficia cum, aut meam hanc gratiarum actionem in bonam
partem accipiat rimecumque memorem, & gratiam animum ap-
probet, etiam si pares meæ voluntati effectus non sequantur. Id
quod me a sapientia, & ab animi tui æquitate spero iam im-
petuosa. Ego hoc tempore verbor in opere omnium difficillimo,
vt. domini Pauli epistola interpretetur ad Romanos. Cuius operis
cum primi quoq; librum consecuisse (nam in tres libros tota
diuina commentatio est) forte iter haec habuit amplissimum vir
Collega tuus Franciscus Turnonius, cognitusque meorum stu-
diorum ratione, cūm me multum ut perseverarem hortatus est,
tum ille petens, ut simul aequaliter hunc primum perficerem librum,
ad eiusdem mitterem: quod idem posse per literas non defi-
xit posse. Id ego nunc feci: nulliq; ipsum volumen, exami-
natum omnium docteriorum iudicio, qui modò æquitatem ant-
eum cum doctrina habent coniunctam. Nam quod ad me atti-
nerat, patitur ad virtutem: sum, & probari, & reprehendi. Quæ erat
expetendum si fuerit iusta, milii futura est virilior: quando per il-

I Jan.